

Затверджено
рішенням сесії міської
ради від 23.12.2020 № 215-2/8

в редакції згідно з рішенням
сесії від 13.12.2021 №1424-11/8

в редакції згідно з рішенням
сесії від 21 грудня 2022 року
№1842-21/8

ПРОГРАМА
збереження та розвитку елементів нематеріальної спадщини
Підгородненської міської ради
на 2021 – 2023 роки
(далі – Програма)

Розділ 1.Паспорт ПРОГРАМИ
збереження та розвитку елементів нематеріальної спадщини
Підгородненської міської ради
на 2021 – 2023 роки
(далі – Програма)

1.1. Паспорт Програми

1. Ініціатор розроблення програми	КЗ ПМБК ім.. Т.Г.Шевченка
2. Дата, номер і назва розпорядчого документа про розроблення програми	Розпорядження міського голови № 116к від 26.08.2020
3. Замовник програми	Підгородненська міська рада, Дніпровського району, Дніпропетровської області
4. Розробник програми	КЗ ПМБК ім.. Т.Г.Шевченка
5. Співрозробники програми	КЗ ПМБК ім.. Т.Г.Шевченка.
6. Відповідальний виконавець програми	КЗ ПМБК ім.. Т.Г.Шевченка
7.Учасники програми	КЗ ПМБК ім.. Т.Г.Шевченка, «Центр кобзарського мистецтва», КЗ «Історико-краєзнавчий музей ім. О. Коваля» м. Підгородне, Підгородненська міська рада Дніпровська районна рада
8. Термін реалізації програми	2021-2023 роки

8.1. Етапи виконання програми (для довгострокових програм)

9. Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні програми

Підгородненський міський бюджет (кошти інших джерел не заборонених чинним законодавством)

10. Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, усього тис. гривень, у тому числі: 1704000,00грн.

10.1. коштів районного бюджету

10.2. коштів обласного бюджетів

900 000,00грн

10.3. коштів міського бюджету

804000,00грн

Розділ 2. Ресурсне забезпечення ПРОГРАМИ збереження та розвитку елементів нематеріальної спадщини Підгородненської міської ради на 2021 – 2023 роки

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	Етапи виконання програми			Усього витрат на виконання програми
	I			
	2021 рік	2022 рік	2023 рік	
Обсяг ресурсів, усього тис гривень, у тому числі:	568 000	568 000	568 000	1 704 000
Районний бюджет				
Обласний бюджет	300 000	300 000	300 000	900 000
Міський бюджет	268 000	268 000	268 000	804 000

Ключові потенційні учасники реалізації проєкту: Підгородненська міська рада, підприємці та фермери громади, Дніпропетровська обласна рада, Міністерство культури України, Український культурний фонд.

3. Аналіз виконання програм за попередній період та визначення проблем, на розв'язання яких спрямована програма

В Підгородненському міському будинку культури працюють аматорські гуртки та колективи, які активно впроваджують в практику нові форми культурно-просвітницької роботи та зберігають традиційні форми народної творчості, поширюючи їх в громаді. В процесі своєї діяльності колективи популяризують національні традиції та обряди, які сприяють розвитку української мови, відродженню національної свідомості, морально-етичних принципів українського народу. Зберігають та розвивають українську мову, популяризують усну народну творчість. Результати роботи керівників – це призові місця на міжнародних та регіональних фестивалях та заходах.

В 2019 році, після об'єднання двох громад: сільської Спаської та міської Підгородненської рад, було виявлено додатково на території громади елементи нематеріальної спадщини: Спаська затірка.

В 2020 році започаткована «Школа-майстерня соломоплетіння та соломопошиття». Носіями цього елементу культурної спадщини є Чирва М.Л. – заслужений працівник культури України, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України, та Карапиш К.І., що викликало значний інтерес у дітей, молоді та старшого покоління жителів міста Підгородне.

За історію існування в Підгородньому склалася історія ремесла з виготовлення бандур та гри на цьому інструменті. Був створений Центр Кобзарського Мистецтва та майстерня з виготовлення старосвітських бандур. Започатковані фестивалі: «Різдвяна зірка», «Січеславські кобзарі», «Грай, музико, грай».

До вивчення місцевих традицій та обрядів, народних ігор для дітей, театралізації українських народних казок, вивчення українських народних пісень - залучені дитячі садочки м. Підгороднього.

Головним завданням програми було розширення аудиторії слухачів та виконавців козацьких пісень, залучення молоді до традиційних ремесел та здійснення різних обрядових дійств для збереження унікальних елементів нематеріальної спадщини громади.

Поруч з тим, є ряд проблем щодо розвитку аматорських колективів, надання Будинком культури культурно-просвітницьких послуг та активізації діяльності. Низька заробітна плата та відсутність навчання на курсах підвищення кваліфікації, участь в платних вебінарах – не сприяє кадровому покращенню і значно впливає на різноманітність надання культурних послуг, в тому числі платних, які Будинком культури не надаються. Все це є причиною втрати престижності професії культпрацівника, а значить відтоку ентузіастів-спеціалістів клубної справи, старіння кадрів та труднощі з молодіжним кадровим потенціалом.

Заклади культури у невеличких містах і сільській місцевості, які завжди були осередками розвитку народної творчості та збереження народних традицій, перебувають у кризовому стані, не мають необхідних технічних засобів для фіксування нематеріальної культурної спадщини.

Питання збереження, популяризації фольклору, народного мистецтва набувають особливого значення, насамперед, у зв'язку з могутнім духовно-творчим потенціалом української традиційної культури, яка є головним чинником морально-естетичного оздоровлення, збереження і розвитку української мови, відродження національної свідомості та духовності мешканців Підгородненської міської ради, підґрунтям розвитку професійного мистецтва.

Неспроможність утримувати кваліфікованих спеціалістів (низька заробітна плата, неповний робочий день), вкрай незадовільний стан матеріальної бази закладів культури міста є причиною втрати престижності професії культпрацівника, а, значить, і відтоку ентузіастів, спеціалістів клубної справи, старіння і зменшення кількості сільського населення, яке є основним носієм і зберігачем народних традицій і обрядів.

Молодь мало цікавиться традиційною культурою, про що свідчить зростання конкурсів популярної музики, збільшення її кількості в репертуарах колективів, тоді як фестивалі, огляди, присвячені традиційній культурі, збирають переважно людей старшого віку.

4. Мета ПРОГРАМИ

Метою програми є збереження та поширення в регіоні Дніпропетровщини козацьких пісень, як фундаментального історико-культурного пласту; формування іміджу громади як громади з багатими культурними традиціями та культурною спадщиною; задоволення духовних культурно-етнічних, історико-красознавчих, національно-патріотичних потреб різних категорій населення, шляхом створення системи вивчення та передавання з покоління в покоління старовинних пісень, обрядів та традицій та виявлення інших елементів нематеріальної спадщини на території громади; визначення нематеріальної спадщини сім'ї, роду, села, громади та вивчення і сприяння їхнього збереження.

Метою програми є участь у Стратегії розвитку Підгородненської міської ради та створення позитивного, успішного іміджу громади, яка виконує місію «Живемо, творимо, розвиваємось!».

Розділ 5. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми.

Організаційне забезпечення реалізації положень ПРОГРАМИ здійснюється міською радою. Розв'язання проблем буде здійснюватись шляхом:

- постійного проведення фестивалів і конкурсів,
- організації фольклорно-етнографічних експедицій,
- ремонту міського будинку культури, який стане місцем місцевої активності та збереження нематеріальної культурної спадщини,
- Створення кімнати-музею Народного фольклорно-етнографічного гурту «Криниця»
- збільшення кількості творчих заходів, які будуть проводитися на території міста Підгородне, максимально наближаючи народне мистецтво до безпосередніх носіїв культурних традицій;
- популяризації і розвитку традиційної народної культури сприятиме система фестивалів, що складеться в області, оглядів, конкурсів і виставок, а також підтримка Народного аматорського фольклорно-етнографічного гурту «Криниця» та його молодіжного колективу-супутника «Криниченька».

6. Виявлені елементи нематеріальної культурної спадщини та їх носії

№	Напрямок НКС	Елементи НКС	Носій НКС
1.	Традиційні ремесла	<p>Соломоплетіння соломопошиття</p> <p>Виготовлення бандур</p>	<p>Чирва М.Л. Карапиш К.І. Барабан Н.І.</p> <p>Шапа М.М. Різник П.В.</p>
2.	Виконавські мистецтва	<p>Гра на бандурі</p> <p>Народні музики</p> <p>Побутові танці</p>	<p>Коваль Л.О. Ганжа А.К.</p> <p>Жителі громади</p> <p>Колектив супутник «Криниченька»</p>
3.	Звичаї та обряди	<p>Колядування, шедрування</p> <p>Дівочі ворожіння</p> <p>Майова каша</p> <p>Свято Купайла</p>	<p>Гурт «Криниця»</p> <p>Історико-красназнавчий музей ім.О.Коваля</p> <p>Жителі громади</p> <p>Жителі громади, колектив-супутник «Криниченька»</p>

		Пострижени	Гурт «Журавка»
		Весілля	Гурт «Криниця»
		Проводи до війська	Гурт «Криниця»
4.	Господарські та побутові практики	Дитячі ігри «М'яч -квач» Кулінарія Спаська затірка	Головко К.О. Родини села Спаське

6. Напрями діяльності та завдання ПРОГРАМИ збереження та розвитку елементів нематеріальної спадщини Підгородненської міської ради на 2021 – 2023 роки

№ з/п	Назва напрямку діяльності	Перелік заходів програми	Зміст виконання завдання	Виконавці	Джерела та обсяги фінансування	Очікуваний результат
1	Збереження нематеріальної культурної спадщини	Завдання 1 Забезпечення участі народного фольклорно-етнографічного гурту «Криниця», колективу-супутника	Транспортне перевезення колективів для участі у регіональних, всеукраїнських,	2021-2023 роки КЗ ПМБК ім. Т.Г.Шевченка, КЗ «Центр кобзарського мистецтва», КЗ	Міський бюджет 150тис.грн	

		автентичного співу у регіональних, всеукраїнських, міжнародних фестивалях, конкурсах, тощо.	міжнародних фестивалях, конкурсах.	«Історико-краєзнавчий музей ім. О. Ковалю» м. Підгородне, Підгородненська міська рада		
2		<p>Завдання 2</p> <p>Проведення відкритих репетицій народного фольклорно-етнографічного гурту «Криниця», пісенних майстер-класів та професійний запис козацьких пісень на аудіо-відео носіях.</p>	<p>Під час проведення заходів проводити пісенні майстер-класи для популяризації козацьких пісень, проводити відкриті репетиції.</p> <p>Забезпечити студійний звукозапис протяжної української козацької пісні з метою збереження надбання народу, автентики місцевої фольклорної пісні.</p> <p>Передати гурту «Криниця» записи, що були проведені на аудіо-носіях. Написати ноти на пісні гурту та створити методичні матеріали з метою розповсюджен</p>	<p>2021-2023 роки</p> <p>КЗ ПМБК ім. Т.Г.Шевченка, КЗ «Центр кобзарського мистецтва», КЗ «Історико-краєзнавчий музей ім. О. Ковалю» м. Підгородне, Підгородненська міська рада</p>	<p>Міський бюджет</p> <p>150тис.грн</p>	

			ня та збереження для майбутніх поколінь.			
3	Завдання 3 Створення дитячого колективу автентичного співу та козацьких пісень.	Завдання 4 Матеріальне забезпечення молодіжного та дитячого колективів автентичного співу та козацьких пісень: одяг, взуття, віночки, баян	Мета – відродження народного співу, передача надбання молодому поколінню.	2021-2023 роки КЗ ПМБК ім. Т.Г.Шевченка, КЗ «Центр кобзарського мистецтва», КЗ «Історико-краєзнавчий музей ім. О. Ковалю» м. Підгородне, Підгородненська міська рада	300тис.грн.	
4	Завдання 5 Охорона козацьких пісень – елементу проекту «Козацькі пісні Дніпропетровщини», як об'єкта		Введення за рахунок варіативної частини навчального плану шкіл м.Підгородне вивчення	2021-2023 роки КЗ ПМБК ім. Т.Г.Шевченка, КЗ «Центр кобзарського мистецтва», КЗ «Історико-	Міський бюджет	

	нематеріальної культурної спадщини людства.	<p>автентичного співу:</p> <ul style="list-style-type: none"> -українська пісня; -козацька пісня; - козацька протяжна пісня; - вивчення в системі музичного виховання дошкільних закладів українських народних пісень, що відповідають віковим категоріям. <p>Організація системи виступів фольклорно-етнографічного гурту «Криниця»; та колективу-супутника «Криниченька»</p> <p>Організація систем місцевих фестивалів з метою популяризації козацької пісні: 14 жовтня – фестиваль Покрова;</p> <p>грудень – фестиваль «Різдвяна зірка», фестиваль</p>	<p>красзнавчий музей ім. О. Ковалю м. Підгородне, Підгородненська міська рада</p>	<p>Міський бюджет</p> <p>2021 –</p> <p>2022 –</p> <p>2023-</p>	
				<p>Міський бюджет</p> <p>10тис.грн</p>	
				<p>Міський</p>	

			Шевченківських читань – березень, фестиваль «Грай музико, грай», - липень молодіжний етнофестиваль «Збирайся роде, єднайся народе» – День міста – 29 вересня; Проведення комплексного ремонту приміщення будинку культури.		бюджет 15тис.грн 15тис.грн 400тис.грн Згідно фінансування Програми соціально-економічного розвитку	
5	Завдання 6 Обмін досвідом	Пошук старовинних козацьких пісень шляхом відвідування інших регіонів	2021-2023 роки КЗ ПМБК ім. Т.Г.Шевченка, КЗ «Центр кобзарського мистецтва», КЗ «Історико-краєзнавчий музей ім. О. Коваля» м. Підгородне, Підгородненська міська рада	Міський бюджет 25тис.грн		
6	Завдання 7 Зустрічі з родинами, які зберігають		2021-2023 роки КЗ ПМБК ім.,	Міський		

		козацькі пісні		Т.Г.Шевченка, КЗ «Центр кобзарського мистецтва», КЗ «Історико-красназнавчий музей ім. О. Коваля» м. Підгородне, Підгородненська міська рада	бюджет 10тис.грн	
7		Завдання 8 Популяризація нематеріально культурної спадщини та аматорського фольклорно-етнографічного гурту «Криниця» та дитячих колективів, які співають козацькі пісні Дніпропетровщини через випуск інформаційних матеріалів, бюлетенів, випуск іншої поліграфічної продукції	Випуск Буклету Запис програм На телебаченні	2021-2023 роки КЗ ПМБК ім. Т.Г.Шевченка, КЗ «Центр кобзарського мистецтва», КЗ «Історико-красназнавчий музей ім. О. Коваля» м. Підгородне, Підгородненська міська рада	Міський бюджет 20тис.грн	
8	Соломоплетіння Соломопошиття	Завдання 1 Організація школи-майстерні з соломоплетіння під егідою Національної спілки майстрів народного мистецтва	Визначення майстрів та оплати їхньої діяльності	2021-2023 роки КЗ ПМБК ім. Т.Г.Шевченка, КЗ «Центр кобзарського мистецтва», КЗ «Історико-красназнавчий музей ім. О. Коваля» м.	Міський бюджет 3тис.грн	

		<p>України</p> <p>Завдання 2</p> <p>Провести сигнальні майстер-класи в усіх населених пунктах громади</p> <p>Завдання 3</p> <p>Організація ярмарок, виставок виробів народних майстрів</p> <p>Завдання 1</p> <p>Підготовка учнів-майстрів з виготовлення бандур</p> <p>Завдання 2</p> <p>Придбання допоміжних інструментів для роботи по дереву</p> <p>Завдання 1</p>	<p>Скласти план-графік виїзних майстер-класів</p> <p>Презентація при проведенні народних свят</p> <p>Презентація виробів на фестивалі «Січеславські кобзарі»</p> <p>Закупівля інструментів</p>	<p>Підгородне, Підгородненська міська рада</p> <p>Центр Кобзарськоо Мистецтва</p> <p>Ганжа А.К.</p> <p>Центр Кобзарськоо Мистецтва</p> <p>Ганжа А.К.</p>	<p>Міський бюджет 20тис.грн</p>	
--	--	---	--	--	---------------------------------	--

9

Виготовлення бандур

10	Гра на бандурі	<p>Підготовка гравців на бандурі</p> <p>Завдання 2</p> <p>Популяризація володіння інструментом через організацію фестивалів та конкурсів</p> <p>Завдання 1</p> <p>Відновлення та реставрація побутових танців та відповідних костюмів, що були в народній культурі на території громади</p>	<p>Згідно розкладу занять Центр Кобзарського Мистецтва</p> <p>Згідно плану роботи Центру Кобзарського Мистецтва</p>	<p>Центр Кобзарськоо Мистецтва</p> <p>Ганжа А.К.</p> <p>Центр Кобзарськоо Мистецтва</p> <p>Ганжа А.К.</p>		
11	Побутові танці	<p>Завдання 2</p> <p>Організація танцювальних фестивалів та свят</p> <p>Завдання 1</p> <p>Організація майстер-класів з виготовлення Спаської затірки</p>	<p>Згідно проєкту гурту-супутника «Криничька»</p> <p>Популяризації українського побутового танку</p> <p>Підготовка</p>	<p>КЗ «Підгородненський БК ім. Шевченко»</p> <p>Карапиш К.І.</p> <p>КЗ «Підгородненський БК ім. Шевченко»</p> <p>Карапиш К.І.</p>	10тис.грн	

12	Кулінарія Спаська затірка	Завдання 2 Організація фестивалю «Спаський простір»	майстрів для збереженн цього елементу НКС	Сільський клуб села Спаського, Історико- краснзнавчий музей села Спаського	150тис.грн	
13	Майова каша	Завдання 1 Відновлення елемента НКС: приготування майової каші Завдання 2 Локалізація свята майової каші по різних кутках громади	Розширення аудиторії по збереженню елементів НКС та залучення молоді до активної громадської діяльності Згуртування сім'ї, родини, сусідів навколо спільної справи	КЗ «Підгородненськ ий БК ім. Шевченко»	3тис.грн.	
14	Толока	Завдання 1 Відродження традиції будування хати з глини Завдання 2 Гуртування громади навколо спільної справи, впровадження екологічного будівництва та відродити	Розширення учасників збереження елементу НКС Громадський актив в парку ім.О.Коваля	КЗ «Підгородненськ ий БК ім.	20ис.грн.	

		традицію будівництва хат на основі глини.		Шевченко»		
--	--	---	--	-----------	--	--

ВСЬОГО коштів на суму: 1351 000 грн. (один млн. триста п'ятдесят одна тис. грн.)

9. Організація виконання, моніторингу та контролю за ходом виконання Програми збереження та розвитку елементів нематеріальної спадщини Підгородненської міської ради на 2021 – 2023 роки

Координацію дій між виконавцями ПРОГРАМИ та контроль за виконанням заходів Програми здійснює заступник міського голови з економічних питань відповідно до розподілу обов'язків між міським головою, секретарем міської ради та іншими заступниками міського голови.

Міський голова

Андрій ГОРБ